

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
Освітня програма	24720 Екологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	101 Екологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24720
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Єгорова Оксана В`ячеславівна, Ломазов Павло Костянтинович, Мандрик Олег Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	13.03.2024 р. – 15.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/nning/specialities/101/bachelor/accred/zvit-samoanaliz.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/nning/specialities/101/bachelor/accred/programa-vizitu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма (ОП) «Екологія» у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» є актуальною з великою історією, оскільки підготовка фахівців з охорони навколишнього середовища розпочалася у 1994 році. Фахівці-екологи затребувані на ринку праці не тільки у Полтавській області, оскільки вони володіють необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками з екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування з урахуванням регіональних пріоритетів сталого розвитку. Освітній процес за ОП здійснюється відповідно до вимог Стандарту та Законодавства України. Матеріально-технічна база є фаховою, постійно оновлюється та відповідає сучасним вимогам провадження освітньої діяльності для реалізації цілей та досягнення результатів навчання. На програмі навчаються зацікавлені студенти, хоча їх кількість зменшується, а форми і методи навчання враховують студентоцентризований підхід і принципи академічної свободи. Випускова кафедра прикладної екології та природокористування була створена на базі трьох кафедр – кафедри теплопостачання, вентиляції та охорони повітряного басейну та кафедри водопостачання, водовідведення та раціонального використання водних ресурсів і кафедри хімії, яких поєднував спільний напрям у вивченні екологічних проблем довкілля та його окремих компонентів. Тому навчальний процес забезпечують НПП, які мають досвід наукової і виробничої роботи за фахом: професори Голік Ю.С., Степова О.В., доценти Смоляр Н.О., Ілляш О.Є та інші. Викладачі випускової кафедри прикладної екології та природокористування створили ряд унікальних видань із регіональної екології в серії «Екологічна бібліотека Полтавщини».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. ОП «Екологія» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії університету, мають безумовну унікальність. Програма направлена на регіональні та національні потреби галузі, враховує галузевий та регіональний контексти. 2. Нормативно та організаційно налагоджена процедура оновлення ОП через активне залучення широкого кола стейкхолдерів серед представників: здобувачів, роботодавців, випускників, академічної спільноти. 3. Викладачі кафедри пройшли міжнародне стажування, залучені до виконання міжнародних грантів (виконання НДР «Solid municipal waste composition research and its resource potential» спільно з University of Natural Resources and Life Sciences (BOKU), Vienna (2023-2025pp.); в межах гранту «MSCA4Ukraine Alexander von Humboldt Foundation» кафедра проводить спільні наукові дослідження (2023-2025 pp.) з Віденським університетом BOKU (Austria)). 4. Наявна у ЗВО матеріально-технічна база сучасна і дозволяє набуття практичних навичок роботи із спеціалізованим інженерним обладнанням. 5. Наявність системи дистанційного навчання, електронного документообігу та електронного кабінету здобувача. 6. Активне залучення роботодавців до проведення аудиторних занять. 7. Позитивною практикою в Університеті є дієва система заохочення науково-педагогічних працівників, в тому числі і матеріальне заохочення у вигляді преміювання за результатами рейтингового оцінювання в університеті, керівництва захищеними Р h D дисертаціями, результатами вступної кампанії, що безумовно стимулює до подальшого професійного розвитку. 8. Позитивною практикою є наявність волонтерського центру, наявність кімнати матері та дитини, пункту незламності та ветеранського центру.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Недостатнє залучення роботодавців та експертів галузі до проведення практичних занять саме на базі підприємств, установ, організацій. 2. В ході аналізу ОП і НП виявлена розбіжність кількості кредитів ОК в блоці професійної підготовки, зокрема в ОП вказано 111 кредитів, НП же містить 87, що може бути зумовлено технічною помилкою системи. Остання курсова робота запланована на 8 семестр (у якому передбачається підготовка та написання підсумкової роботи, що створює значне навантаження на здобувачів). По всіх ОК у НП передбачені практичні заняття і семінари (однак у більшості прикладних ОК відсутні лабораторні роботи), що знижує практичну, прикладну та науково-дослідницьку спрямованість освітньої діяльності. Рекомендовано: Гаранту під час наступного моніторингу ОП провести аналіз та оптимізацію ОП та навчальних планів з метою зниження навантаження здобувачів під час підготовки кваліфікаційної роботи та встановлення відповідності кількості кредитів в ОП і НП. 3. Анкети, за якими проводять опитування здобувачів, не охоплюють перелік усіх необхідних питань: задоволеність методами та формами навчання, співвідношення аудиторного навантаження і самостійної роботи, рівень організації практичної підготовки та ін.. Рекомендовано: удосконалити зміст анкет для здобувачів. При опрацюванні результатів анкетування надавати змістовний аналітичний звіт. 4. Здобувачі ОП не беруть участі у внутрішній та міжнародній академічній мобільності, а також виявили невисокий рівень інформування щодо таких можливостей. Рекомендовано: активізувати діяльність з пошуку можливостей проведення оплачуваних науково-дослідних робіт та участі у міжнародних наукових проектах, грантах із залученням здобувачів вищої освіти (починаючи з 2024-2025 н.р.). 5. Положення про врегулювання конфліктних ситуацій не передбачає офіційної участі представників студентського самоврядування та профспілки при розгляді звернень. Крім того, процедура не регламентує порядок розгляду анонімних звернень. Рекомендовано: делегувати окремі повноваження членам студентського самоврядування при розгляді скарг/звернень при врегулюванні конфліктних ситуацій, розробити процедуру розгляду анонімних звернень та внести відповідні зміни у Положення. Внести зміни рекомендується до кінця 2024 року.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Сформульовані цілі ОП «Екологія» полягають у формуванні у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування з урахуванням регіональних пріоритетів сталого розвитку, що безпосередньо впливає з місії НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» – розвиток інтелектуального потенціалу суспільства на національному та міжнародному рівнях та корелює із місією і Стратегією розвитку Університету – досягнення особистісного та професійного успіху випускника (https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/stratehiya_rozvytku.pdf). У Концепції діяльності університету (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/statut-nupp-2022.pdf>) прописані цілі освітньої діяльності, які полягають у задоволенні потреб підприємств, організацій та установ різних форм власності у кваліфікованих конкурентоспроможних кадрах, які адаптовані до ринкових умов діяльності. Тому ОП «Екологія» призначена для підготовки фахівців із формуванням у них наукового світогляду; забезпечення свободи досліджень за рахунок ефективної взаємодії та партнерських стосунків із стейкхолдерами; формування національної свідомості та соціальної відповідальності здобувачів вищої освіти на основі їх особистісного та професійного успіху. Цим обумовлена спрямованість ОП на підготовку кваліфікованих фахівців екологічного спрямування, здатних до вирішення спеціалізованих екологічних задач на різних рівнях з урахуванням регіональних особливостей сталого розвитку. Отже, цілі освітньо-професійної програми чітко сформульовані та відповідають місії і стратегії університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОП «Екологія» визначаються з урахуванням пропозицій заінтересованих осіб при розробленні проекту ОП, який оприлюднюється на сайті ЗВО і здобувачі вищої освіти та випускники цієї ОП мають можливість висловлювати свої зауваження та надавати пропозиції шляхом заповнення гугл-форми (<http://surl.li/utmu>) протягом місяця після його оприлюднення. Усі побажання опрацьовуються та обговорюються на науково-методичних семінарах випускової кафедри Прикладної екології та природокористування. У 2023 році на засіданні випускової кафедри згідно протоколу №4 від 11.04.2023р. після обговорення враховано пропозиції студентів різних курсів навчання за цією ОП, випускників за цією спеціальністю та інших, які запропонували збільшити обсяг дисциплін, що спрямовані на розвиток професійних навичок. У зв'язку з цим були внесені наступні зміни у вибіркоку компоненту ОП, а саме, в циклі професійної підготовки сформовані окремі мейджори: «Управління станом навколишнього природного середовища» та «Екологічна безпека та захист довкілля». Під час зустрічі з ЕГ здобувачі та випускники підтвердили надання своїх пропозицій щодо покращення програмних результатів навчання за ОП. Щодо пропозиції роботодавців, то вони надходять шляхом анкетування (<http://surl.li/scbkx>) та особистого спілкування. Пропозиції роботодавців щодо цієї ОП поступили (<http://surl.li/scble>) від: І. Лебідь - начальниці відділу Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА щодо ознайомлення здобувачів із умовами та вимогами оформлення заявок щодо міжнародних та всеукраїнських програм і грантів; а також від Л. Хоміч – екологічного аудитора СП «Полтавська газонафтова компанія» про включення до навчального плану деяких дисциплін, зокрема «Найкращі допустимі технології та матеріали» та інших. Випусковою кафедрою Прикладної екології та природокористування за пропозицією гаранта ОП практикуються щорічні оновлення ОП, які враховують пропозиції зацікавлених сторін. Були обговорені та враховані запропоновані пропозиції науковців з вітчизняних ЗВО України а саме: д.т.н., професорки Національного університету кораблебудування ім. Адмірала Макарова Ганни Трохименко, д.б.н., професорки Сумського національного аграрного університету Вікторії Скляр, д.т.н., професорки КНУБА Олени Волошкіної, д.т.н., професора НУ «Львівська політехніка» Мальованого М.С. щодо внесення додаткових вибірових ОК професійної підготовки, спеціальних дисциплін у мейджор №1 та збільшення годин практичної підготовки. Отже, при формулюванні цілей та ПРН на ОП «Екологія» враховуються позиції та потреби здобувачів, роботодавців та представників академічної спільноти в екологічній сфері України.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду

аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Майже за 30-річний період підготовки фахівців екологічного спрямування в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (перший набір у вересні 1994 році) сформована фахова матеріально-технічна база (5 лабораторій, приміщення для виконання науково-дослідницьких робіт студентів), укладені угоди про співпрацю з підприємствами, державними та науковими установами для створення умов проходження студентами різних видів практик, набутий досвід співпраці з провідними природно-заповідними установами Полтавщини. До складу університету входить ВСП «Миргородський фаховий коледж імені Миколи Гоголя Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<http://mhpku.edu.poltava.ua/>) , де до недавня здійснювалась підготовка фахових молодших бакалаврів зі спеціальності 101 «Екологія» за освітньою програмою «Прикладна екологія». ОП, в основному, орієнтована на підготовку фахівців із глибокими знаннями регіональних особливостей у сфері захисту довкілля та природокористування з метою вирішення регіональних екологічних проблем країни та зокрема Полтавського регіону. На основі аналізу сайтів <https://robota.ua/> та <https://www.work.ua/jobs> здійснено систематизацію вимог роботодавців (вкладення «Вимоги роботодавців до фахівців»: <https://nupr.edu.ua/page/vimogi-robotodavtsiv-do-fakhivtsiv-spetsialnosti-101-e-b.html>). Основні з них базуються на результатах навчання ПРО1-05, ПРО7, ПРО9, ПРО11-13, ПРО17-20, ПРО22, ПРО23, ПРО26, які забезпечуються компонентами ОК2-ОК12, ОК14, ОК16-ОК31. Аналіз ринку праці вказує на зростання попиту на фахівців, які будуть здатні займати посади інженерів та менеджерів екологічного спрямування, у тому числі у післявоєнний період. Під час розроблення ОП враховано досвід інших ЗВО: Одеського державного екологічного університету, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного університету «Львівська політехніка», Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Сумського національного аграрного університету та ін. , а також зарубіжних ЗВО: Університету природних ресурсів і наук про життя у Відні, ВОКУ; Університету прикладних наук Avans, Нідерланди; Вищої школи екології та управління в м. Варшава; Університету штату Міссісіпі Старквіль Міссісіпі, США; Метрополітен університету, Торонто; Оклахомського сільськогосподарського університету, OSU, США. Отже, передумовами впровадження ОП є спроможність університету проводити освітню діяльність у сфері вищої освіти відповідно до Стандарту вищої освіти України (затверджений Наказом МОН від 04.10.2018 № 1076), а також попит на фахівців даної спеціальності відповідно до потреб регіону та роботодавців.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Усі програмні результати навчання, загальні і фахові компетентності рекомендовані для освітньо-професійних програм чинним Стандартом вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для першого (бакалаврського) рівня, наявні в ОП «Екологія». Стандарт вищої освіти України затверджений і введений в дію Наказом МОН від 04.10.2018 № 1076) (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/101-ekologiya-bakalavr-1.pdf>). Аналіз представлених у профілі ОП матриць відповідності та забезпечення показує, що певна кількість обов'язкових освітніх компонентів сприяють формуванню кожної передбаченої ОП загальної та фахової компетентності і досягненню кожного програмного результату навчання, включно із додатковими. Додатково введено ПРО26, яка забезпечує особливості цієї ОП та досягається за рахунок таких компонент: ОК14-ОК17, ОК19-ОК21, та ОК26-ОК28. Для вибіркової компоненти ОП основним вектором є професійна підготовка. Даний цикл вибіркового компонент містить два мейджори, а саме «Управління станом навколишнього середовища» та «Екологічна безпека та захист довкілля», якими ОП підсилюється саме фаховими компетентностями, які визначені Стандартом вищої освіти. Мейджор «Управління станом навколишнього середовища» підсилює відповідність К18, К19, К20, К23, К24, К26, а мейджор «Екологічна безпека та захист довкілля» підсилює відповідність К18, К20, К21, К22, К27, К28. Тому ОП дозволяє досягти результатів навчання, які визначені прийнятим у 2018 році Стандартом вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для першого (бакалаврського) рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильними сторонами є чітко сформовані цілі ОП «Екологія» першого (бакалаврського) рівня підготовки фахівців у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» та їх узгодженість із Стратегією університету. Освітня програма спрямована на підготовку конкурентоспроможних фахівців-екологів, які володіють концептуальними теоретичними знаннями та практичними навичками, а також методами та уміннями на сучасному рівні розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування з урахуванням пріоритетів сталого розвитку Полтавського регіону. На визначення цілей та програмних результатів навчання здобувачів значний вплив має досвід наукової роботи гарант ОП та виробничої практики частини НПП (у тому числі сумісників) випускової кафедри Прикладної екології та природокористування (друге місце у рейтингу університету) за напрямком екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування. До реалізації ОНП залучені кваліфіковані та вмотивовані покращувати якість освіти науково-педагогічні працівники і роботодавці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Неможливість випусникам першого (бакалаврського) рівня підготовки фахівців у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» продовжити навчання на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 101 «Екологія» через призупинення набору на невизначений термін. Рекомендовано: Гаранту ОП та робочій групі з 1 вересня 2024 р. здійснювати комунікацію щодо удосконалення ОП із зовнішніми стейкхолдерами через участь у проведенні анкетувань з подальшим інформуванням їх щодо прийнятих рішень. Також ввести практику опублікування на сайті зведеної таблиці, в якій оприлюднювати всі пропозиції та зауваження стейкхолдерів, протягом місяця після закінчення громадського обговорення.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОП за підкритерієм 1.1, адже цілі програми відповідають місії та стратегії ЗВО; відповідність у значному ступені за підкритерієм 1.3, адже цілі ОП враховують тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст; відповідність у значному ступені за підкритерієм 1.4, адже освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» першого (бакалаврського) рівня; часткову відповідність за підкритеріями 1.2, адже ЗВО має нормативну і технічну базу щодо залучення різних категорій стейкхолдерів, але конкретні механізми співпраці зі стейкхолдерами у обговоренні програми реалізовані не повною мірою, форми залучення студентів потребують розширення і уточнення. Відповідні зауваження не є суттєвими, не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені найближчим часом або за наступного перегляду ОП, отже, ЕГ дійшла висновку про рівень В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Зміст ОП в частині обсягу навчального навантаження враховує вимоги ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та відповідного Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань – 10 Природничі науки спеціальності 101 Екологія (затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 № 1076) і складає 240 кредитів ЄКТС. Розподіл обов'язкових та вибіркових компонент відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (п. 15 частини першої статті 62), де встановлено обсяг вибіркових дисциплін не менше 25% кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП. ОПП також відповідає вимогам Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня спеціальності 101 «Екологія» в частині забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. В ОПП враховано вимогу Стандарту, за яким мінімум 50 % обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Водночас слід зазначити, що в ході аналізу співвідношення ОП до НП виявлена розбіжність сумарного значення кредитів для дисциплін професійної підготовки, зокрема в ОПП вказано 111 кредитів, тоді як у зведених даних за НП вказано 87 кредити ЄКТС, що може бути зумовлено технічною помилкою системою при підрахунку.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП є структурованою в контексті загального часу навчання за семестрами, поділена на змістовні блоки циклів загальної та професійної підготовки, а також передбачає час на практичну підготовку та підсумкову атестацію. ОК, включені до освітньої програми, передбачають досягнення заявлених цілей та ПРН. ОП забезпечує формування кваліфікованих фахівців зі спеціальності та визначає загальні і фахові компетентності, а також програмні результати навчання в процесі вивчення дисциплін загального та професійного циклів (<https://shorturl.at/fiAKU>). Нормативна частина складає 180 (75%) кредитів ЄКТС, варіативна – 60 (25%) відповідно. На вибір запропоновано два цикли: загальної (16 кредитів) і професійної підготовки (44 кредитів), що становить 25% від загального обсягу кредитів ОП

(<https://shorturl.at/tvAW7>, <https://shorturl.at/epAFZ>). Освітні компоненти взаємопов'язані чіткою логічною структурою, що відображено в ОП у підрозділі 2.2 «Структурно-логічна схема ...». Кожен ПРН охоплений змістом програми. ПРН сформульовані для нормативної складової ОП (відповідно до Стандарту). Проведений аналіз навчального плану, дозволив підтвердити актуальність інформації щодо змісту навчання студентів за даною ОП відповідно до відомостей про самооцінювання. Аналіз інформаційних пакетів ОК дав можливість ЕГ зробити висновок, що ОК, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему; кожний ПРН у повній мірі охоплений змістом ОП; вибір та послідовність вивчення обов'язкових ОК ОП є обґрунтованими і дозволяють досягти всіх заявлених цілей та ПРН за ОП. ЕГ переконалась, що робочі програми та інформаційні матеріали розміщені як на сайті випускової кафедри, так і на дистанційній платформі. Внутрішні та зовнішні стейкхолдери під час інтерв'ювання надали позитивні відповіді щодо відповідності переліку ОК сучасним вимогам, логічності їх викладання, задоволеності контентом ОП тощо. Зміст ОП розроблено з урахуванням Стандарту за спеціальністю 101 «Екологія» за першим «бакалаврським» рівнем вищої освіти.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

На підставі аналізу змісту ОП, в тому числі визначених компетентностей і ПРН, переліку ОК та їх відповідності ПРН і компетентностям, а також за результатами інтерв'ювання внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, ЕГ встановила, що зміст освітньої програми здебільшого відповідає предметній області спеціальності 101 «Екологія» першому (бакалаврському) рівню вищої освіти: переважно усі представлені освітні компоненти стосуються галузі екології, охорони довкілля, розкривають різні аспекти екологічних досліджень, а також предметну галузь техногенного навантаження на навколишнє середовище. Наявність таких компонент як «Історія України та української культури», «Українська мова та науково-технічна термінологія», «Іноземна мова», «Філософія» та інші дають змогу сформувати у здобувачів визначені Стандартом вищої освіти загальні компетентності та сприяють розвитку «soft skills», тому є обґрунтованими. Теоретичний зміст предметної області ОП забезпечує використання понять, концепцій, принципів природничих наук і сучасної екології для ОНС, збалансованого природокористування та сталого розвитку (ОК16, ОК18, ОК19, ОК20, ОК21, ОК26, ОК27). Методи, методики та технології, якими за стандартом має оволодіти здобувач, забезпечуються під час вивчення ОК – ОК6, ОК8, ОК16, ОК 29, ОК 28, ОК30, ОК31. Програмні результати (ПРО1–ПРО25), визначені стандартом, повністю забезпечуються освітніми компонентами (ОК1–ОК32). Додатково введено ПРО26, яка забезпечує особливості ОП та досягається за рахунок ОК14–ОК17, ОК19–ОК21, ОК24, ОК26–ОК28, ОК30. Відповідний цикл вибіркової компоненти містить два мейджори («Управління станом навколишнього середовища» і «Екологічна безпека та захист довкілля»), якими підсилюється відповідність ОП спеціальним (фаховим) компетентностям, визначеним стандартом і не суперечать спеціальності. Аналіз ОК, компетентностей та ПРН показав, що всі нормативні ОК відповідають спеціальності 101 «Екологія». Під час інтерв'ювання роботодавців ЕГ отримала позитивні відгуки щодо змісту ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії у ЗВО регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<https://shorturl.at/wRY46>, Розділ 3, п.3.16), Положенням про порядок реалізації права здобувачів на академ. мобільність (<https://shorturl.at/wzRY8>), Положенням про порядок реалізації здобувачами ВО Університету права на вільний вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/wilm>). Вибіркова складова індивідуального навчального плану здобувача формується з майнорів – дисциплін непрофільної підготовки, та мейджорів – дисципліни якого формують професійні компетентності здобувача (п.1.3, <http://surl.li/wilm>). Максименко О.С. зазначив (зустріч 9), що здобувачі мають змогу обирати дисципліну (майнор) із будь-якого циклу підготовки каталогу здобувачів першого рівня: <http://surl.li/asngr> (гуманітарної, правової, фінансово-економічної, тощо), два майнори із каталогу вибірових дисциплін ННІ нафти і газу (<http://surl.li/erame>) та один мейджор з каталогу кафедри (<http://surl.li/scbna>). Каталоги вибірових ОК затверджуються наказом і оприлюднюються на сайті, щорічно переглядаються. Перелік ОК, що входять до складу мейджорів ОП формується на весь термін навчання. ЕГ встановлено, що ОП «Екологія» містить два мейджори (2 блоки по 9 дисциплін) по 4 кредити ЄКТС: мейджор 1 «Управління станом навколишнього середовища» та мейджор 2 «Екологічна безпека та захист довкілля». Ілляш О.Е. (зустріч 9) надала пояснення, що мейджори сформовані таким чином, щоб здобувачі мали змогу поглибити знання необхідні для майбутньої професійної діяльності – в сфері моніторингу та контролю за станом навколишнього середовища, а також з метою раціонального використання природних ресурсів і охорони довкілля. Здобувачі Бурда А., Острижнюк П., Бобоха Є. (зустріч 5) запевнили, що обрання вибірових дисциплін починається з ознайомлення із процедурою вибіровості, переліками вибірових дисциплін, особливостями реєстрації та формування груп на кураторських годинах та зустрічі з гарантом ОП. Запис здобувачів на вивчення дисциплін здійснюється в особистому електронні кабінеті здобувача. Формування груп вивчення вибірових ОК здійснюється з урахуванням вказання здобувачами пріоритетів ОК (з 1-го по 5-ий), результати цього вибору систематизуються системою АСУ, відповідно до чого і комплектуються групи здобувачів університету для вивчення дисциплін за найбільшим пріоритетом. За результатами інтерв'ю (зустріч 5) процедури вибору дисциплін є зрозумілими для здобувачів освіти; також реалізація права вибору відбувається за рахунок вибору тем курсових і кваліфікаційної робіт. Інформація про формування індивідуальної освітньої траєкторії відображена в індивідуальному плані здобувачів. У результаті, відповідно до наданих ЕГ індивідуальних навчальних планів здобувачів (відповідь на запит

1), студенти у межах академічної групи односпайно обирали навчальні дисципліни. Також, попри задекларовану ЗВО можливість, студенти ОП «Екологія» жодного разу не обирали навчальної дисципліни з інших ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів реалізується відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://shorturl.at/lmpVo>, Розділ 4, п.4.5), «Положення про організацію і проведення практик здобувачів» (<https://shorturl.at/bewJ3>). Практична складова освітньої програми «Екологія» реалізується в межах аудиторної роботи: згідно з навчальним планом (<https://shorturl.at/pqu56>) усі профільні навчальні дисципліни мають практичні заняття і семінари (однак у більшості прикладних ОК відсутні лабораторні роботи), що знижує практичну, прикладну та науково-дослідницьку спрямованість освітньої діяльності. Обов'язковим компонентом освітньої програми (відповідно до НП 2023-2027 р. з терміном навчання 3 роки 10 місяців) є чотири навчальні: загально-екологічна (3 кр.), навчально-польова (3 кр.), виробнича (3 кр.) та переддипломна (3 кр.) практики, що дозволяють здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Зміст, наступність та взаємозв'язок усіх видів практик визначено в програмах практик (<https://shorturl.at/yDLT2>). Цілі і завдання практичної підготовки формуються, виходячи з вимог Стандарту та потреб стейкхолдерів. По закінченню практичної підготовки від організацій та установ надходять відгуки та характеристики, в яких оцінюється робота студентів. Здобувачі Бурда А., Бобоха Є. (зустріч 5) підтвердили, що можуть самостійно, за погодженням з кафедрою, обирати базу практики, як в структурних підрозділах університету, так і на базі установ, підприємств, а також інших закладів освіти згідно з укладеними договорами. За результатами опитування (зустріч 5) впливає, що здобувачі в цілому задоволені об'ємом і якістю практичної підготовки за ОП. Здобувачі в 2023-2024 н.р. проходили виробничу і переддипломну практики в АТ «Укргазвидобування», А Т «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО», КП «Спецкомунтранс», СП «Полтавська газонафтова компанія». Зібрані під час проходження практик матеріали та здобуті професійні навички дають можливість здобути компетентності, необхідні для написання кваліфікаційної роботи та подальшої професійної діяльності за фахом. Інтерв'ювання роботодавців підтверджено їх залученість до проходження практики здобувачами вищої освіти. Рекомендується активізувати роботу з ознайомлення здобувачів вищої освіти щодо можливостей проходження закордонних практик та стажування.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Соціальні навички (soft skills) за ОП формуються в результаті вивчення дисциплін, що формують компетентності (К01-К13) і забезпечують програмні результати навчання (ПР13-ПР15, ПР23-25, та ін.). Зокрема, освітні компоненти, які сприяють формуванню соціальних навичок (soft skills) це: «Історія України та української культури» (К 07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; К 10. Навички міжособистісної взаємодії; К 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; К 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства ...); «Українська мова та науково-технічна термінологія» (К04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. К06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня); «Філософія» (ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; ЗК 07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо); «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (К05. Здатність спілкуватися іноземною мовою). ЕГ встановила, що соціальні навички (soft skills) за ОП також формуються за рахунок застосування активних методів навчання. При вивченні зазначених ОК здобувачі мають можливість набуття певних soft skills за рахунок командної роботи, опрацюванні ситуаційних кейсів, ділових ігор тощо. В процесі провадження ОП надається увага аспектам формування соціальних навичок здобувачів також за рахунок позааудиторної виховної роботи, зокрема шляхом участі у студентському самоврядуванні, гуртках і житті університету, залучення до волонтерської діяльності тощо. При зустрічі з керівництвом та менеджментом ЗВО було зазначено, що здобувачі та викладачі долучаються до різноманітних соціальних та екологічних заходів як на університетському, так й на факультетському рівнях (<https://shorturl.at/gzAS6>; <https://shorturl.at/hzCM2>) . Формування soft skills, патріотичне виховання забезпечується й через виховні та культурні заходи, до яких активно залучаються студенти, про що було зазначено заступником директора навчально-наукового інституту нафти і газу Матяш О.В. (зустріч 11). Також навички soft skills здобувачі набувають поза межами освітнього процесу під час участі у наукових конференціях (<https://shorturl.at/aijn6>). Отже, ЕГ встановлено, що ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям та ПРН.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

ОП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації. Професійний стандарт для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Екологія» відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітніх компонент ОП «Екологія» становить 240 кредитів ЄКТС. Навантаження одного навчального року становить 60 кредитів ЄКТС. Аналіз ОП та НП (2023 р.) засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів співвідноситься з обсягом НП у кредитах ЄКТС та збігається із заявленим у відомостях про самооцінювання, проте у ОП 2023 р. кількість кредитів, відведених на обов'язкові компоненти, не збігається з кількістю кредитів ЄКТС у НП (в ОП – 180, а в НП – 156 кредитів ЄКТС), що може бути зумовлено технічною помилкою. До загального обсягу ОК входять лекції, лабораторні, практичні і семінарські заняття та самостійна робота. Обсяг ОП (у кредитах ЄКТС), що відводиться на обов'язкові ОК: загальної підготовки – 69 та професійної підготовки – 111, практичної підготовки – 12, кваліфікаційна робота – 12. Обсяг ОП (у кредитах ЄКТС), який відводиться на вибіркові ОК: загальної підготовки – 16, професійної підготовки – 44. В ОП для переважної більшості ОК обсяг самостійної роботи складає 60-65%, а обсяг аудиторних занять – 35-40%. ОК за правом вибору студента складають 60 кредитів або 25% від загального обсягу ОП. Кількість курсових проектів становить 6 за весь період навчання, міждисциплінарні курсові роботи відсутні. Остання курсова робота запланована на 8 семестр (у якому передбачається підготовка та написання підсумкової роботи, що створює значне навантаження на здобувачів). Самостійна робота реалізується в поза аудиторний час. Завдання для самостійної роботи, критерії оцінювання та навчально-методичне забезпечення розміщені в курсах на освітній платформі дистанційного навчання. Здобувачі мають доступ до всіх навчальних ресурсів з початку вивчення кожної дисципліни. Щотижневе аудиторне навантаження студентів становить 22 год. Загалом, під час інтерв'ювання ЕГ фокус груп було встановлено, що в цілому здобувачі задоволені розподілом часу між аудиторним навантаженням та самостійною роботою.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Процедура організації освітньої діяльності за дуальною формою навчання регламентується «Положенням про дуальну форму здобуття вищої та фахової передвищої освіти Університету» (<https://nuppp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/polozhenniya-do.pdf>). Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою за даною освітньою програмою не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП є структурованою та збалансованою в контексті загального часу навчання; обов'язкові ОК забезпечують у сукупності досягнення програмних результатів навчання, складають взаємопов'язану систему та підпорядковані чіткій логіці навчання й викладання; здобувачі мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Обирати дисципліни за вибором не лише з циклу професійної підготовки, але і з циклу загальної підготовки, процедура обрання дисциплін вільного вибору чітка, доступна і зрозуміла здобувачам вищої освіти; різнопланова позааудиторна робота зі здобувачами освіти сприяють формуванню в них soft skill.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

По всіх ОК у НП передбачені практичні заняття і семінари (однак у більшості прикладних ОК відсутні лабораторні роботи), що знижує практичну, прикладну та науково-дослідницьку спрямованість освітньої діяльності. Вхіді аналізу ОПП і НП виявлена розбіжність кількості кредитів ОК в блоці професійної підготовки, зокрема в ОПП вказано 111 кредитів, НП же містить 87, що може бути зумовлено технічною помилкою системи. Остання курсова робота запланована на 8 семестр (у якому передбачається підготовка та написання підсумкової роботи, що створює значне навантаження на здобувачів). Рекомендується: Гаранту під час наступного моніторингу ОП провести аналіз та оптимізацію ОП та навчальних планів з метою зниження навантаження здобувачів під час підготовки кваліфікаційної роботи та встановлення відповідності кількості кредитів в ОП і НП. По окремих ОК професійного спрямування передбачити проведення лабораторних робіт. Продовжити практику набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Активізувати роботу з ознайомлення здобувачів вищої освіти щодо можливостей проходження закордонних практик та стажувань.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність ОПП за підкритеріями: 2.2 адже зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; відповідність підкритерію 2.3. оскільки зміст освітньо-наукової програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності; відповідність підкритерію 2.4., адже структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством; відповідність підкритерію 2.6, адже ОП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям; часткову відповідність підкритерію 2.1, адже допущено технічну помилку щодо сумарного значення кредитів для дисциплін професійної підготовки в НП, зокрема в ОПП вказано 111 кредитів, тоді як у зведених даних за НП вказано 87 кредити ЄКТС; часткову відповідність підкритерію 2.5, адже усі профільні навчальні дисципліни мають практичні заняття і семінари (однак у більшості прикладних ОК відсутні лабораторні роботи), що знижує практичну, прикладну та науково-дослідницьку спрямованість освітньої діяльності; часткову відповідність підкритерію 2.8. адже обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання, однак остання курсова робота запланована на 8 семестр (у якому передбачається підготовка та написання підсумкової роботи, що створює значне навантаження на здобувачів); підкритерій 2.7 не застосовується; підкритерій 2.9 – наразі не реалізований, однак робота щодо пошуку можливостей для впровадження дуальної освіти в ж е проводиться. Надані рекомендації експертів дозволять покращити ОП, та є досяжними для виконання у найближчій перспективі.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП «Екологія» оприлюднені на офіційному сайті НУПП разом з додатками та Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2023 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 року № 276 (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/-3/pages/rules/nupp-rules-2023.pdf>). Правила прийому є структурованими, вони визначають порядок та умови вступу, перелік документів, порядок розрахунку конкурсного балу, формування рейтингу вступників тощо. Проведення вступної кампанії, порядок конкурсного відбору та зарахування, є чіткими та зрозумілими для вступників. ЕГ не виявила в правилах прийому на навчання дискримінаційних положень щодо потенційних вступників.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно з Правилами прийому вступ до НУПП для здобуття ступеня бакалавра за ОП можливий на основі здобутої повної загальної середньої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітнього ступеня молодшого бакалавра. Конкурсний відбір для здобуття ступенів вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань або розгляду мотиваційних листів у передбачених Правилами прийому НУПП у випадках: для вступу на перший курс на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти у формі національного мультипредметного тесту (НМТ 2023 року, НМТ 2022 року) з трьох конкурсних предметів, зовнішнього незалежного оцінювання, Egzamin maturalny (матуральний іспит) для громадян Республіки Польща, творчого конкурсу, співбесіди, вступного іспиту для іноземців, та розгляду мотиваційних листів (оцінювання яких відбувається згідно затверджених Критеріїв оцінювання мотиваційних листів при вступі до НУПП <https://shorturl.at/cmpV9>); для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітнього ступеня молодшого бакалавра – формі національного мультипредметного тесту або зовнішнього незалежного оцінювання, творчого конкурсу, індивідуальної усної співбесіди або розгляду мотиваційних листів. При вступі на бюджетну форму навчання на ОП також зараховувались результати ЗНО 2020-2021 рр. (з будь яких двох конкурсних предметів, що передбачені Правилами прийому відповідних років). Конкурсний відбір в НУПП проводиться на основі конкурсного балу (розгляду мотиваційних листів), який розраховується відповідно до Порядку прийому та Правил прийому. При вступі на основі НРК5 Університет має право визнати та перезарахувати результати навчання, отримані в межах попередньої ОП (до 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою ОП фахової передвищої освіти та до 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої ОП підготовки молодшого бакалавра або молодшого спеціаліста). Організація та проведення вступних випробувань на ОП здійснюється згідно Положення про ПК <https://nupp.edu.ua/uploads/files/-3/pages/rules/polozhennia-pk-26.12.2019.pdf>. Прийом заяв і документів, вступні іспити, конкурсний відбір та зарахування на навчання на перший курс вступників на основі повної загальної середньої освіти проводиться в строки оприлюднені на сайті та в Правилах прийому до НУПП (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/-3/pages/rules/polozhennia-pk-26.12.2019.pdf>). Організація та проведення вступних випробувань на ОП здійснюється згідно Положення про прийомну комісію. На основі отриманої інформації можна зробити висновок про те, що правила прийому на навчання за ОП в цілому враховують її особливості.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

При опрацюванні відомостей самооцінювання, огляді вебсайту та спілкуванні з викладачами та Гарантом було встановлено що, визнання результатів навчання за освітньою програмою регламентується низкою нормативних документів НУПП, а саме: «Положенням про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка на академічну мобільність» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/akademichna-mobilnist.pdf>) (регулює порядок визнання та перезарахування результатів навчання, отриманих в університеті-партнері за результатами академічної мобільності), Порядку визнання результатів навчання, здобутих у формальній освіті (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/poriadok-visznachennia-rezultativ.pdf>) (унормовує питання визнання результатів навчання, здобутих здобувачами при переведенні з іншого ЗВО, під час поновлення, за результатами вступу на базі НРК5, за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти, під час здобуття ступеня вищої освіти у двох і більше ЗВО або за кількома ОП), Положенні про порядок відрахування, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти в НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/vpp-zdobuvachiv-vo.pdf>) (доповнює вимоги попередніх документів в частині процедури поновлення або переведення ЗДО та визнання їх результатів навчання). Підставою для визнання результатів, здобутих у формальній освіті є надана здобувачем академічної довідки, Індивідуального навчального плану або додатку до диплома про попередню освіту. Перезарахування результатів навчання здійснюється на підставі цих документів (з інформацією про кількість кредитів та систему оцінювання), порівняння навчальних планів та з використанням Європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС. Директор ННІНГ приймає рішення про перезарахування при повному збігу кредитів ЄКТС та форми контролю. В іншому разі створюється фахова атестаційна комісія, яка може визнати результати навчання, якщо обсяг ОК відрізняється (але не менший 75% обсягу ОК, передбаченого навчальним планом) або якщо ОК мають різні назви, але при порівнянні навчальних програм та ОП співпадають ПР та змістова частина. Доступність для учасників освітнього процесу перелічених документів забезпечується їхнім оприлюдненням на офіційному сайті університету, а також за рахунок інформування здобувачів про особливості визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, на кураторських годинах, зустрічах з гарантом та інших комунікативних заходах. Також здобувачі вищої освіти за ОП можуть отримати інформацію про академічну мобільність із веб-сторінки ЗВО (<https://international.nupp.edu.ua/page/grantovi-programi.html>). ЕГ встановила, що визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в т.ч. під час академічної мобільності, від здобувачів вищої освіти за ОП наразі не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентоване Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, яке затверджено Наказом НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» №109 від 22.06.2022 (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/rezultati-u-neformalnii-osviti.pdf>) та розміщено на офіційному сайті Університету (<https://nupp.edu.ua/page/documents.html>). Визнання результатів неформального навчання здобувача передбачає такі процедури, як подання особою заяви щодо визнання на ім'я о декана факультету /директора навчально-наукового інституту; формування деканом предметної комісії, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення атестації (за потреби) для визнання результатів навчання; ідентифікацію задекларованих у письмовій формі особою результатів неформального навчання, які підлягають оцінюванню (аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду); оцінювання задекларованих РН здобувача; ухвалення рішення про визнання та зарахування особи відповідних ОК освітньої програми або відмову у визнанні. Положення передбачає, що загальний обсяг освітніх компонентів ОП, що зараховуються здобувачеві за підсумками визнання результатів неформально (інформального) навчання, не може перевищувати 25 % освітньої програми. Для оцінювання результатів неформального навчання комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. За результатами проведеного комісією аналізу даних ухвалюється рішення про відповідність/невідповідність задекларованих результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Комісія ухвалює рішення про зарахування певного ОК ОП, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою. Інформація про переваги та процедуру визнання результатів навчання за неформальною освітою надається здобувачеві через розміщення документів на сайті університету, повідомлення кураторів, викладачів, гаранта ОП. На сайті університету створено окрему сторінку, де розміщена деталізована інформація щодо можливості здобуття неформальної освіти та процедури визнання результатів навчання (<https://nupp.edu.ua/page/neformalna-osvita.html>). Університет долучений до програм безкоштовного доступу до дистанційних курсів від провідних світових установ та компаній: EdX Online Campus, ініціатива edX Ukraine Higher Ed Institution Relief Program, Coursera for Campus, ініціатива Ukraine Response (<http://surl.li/dkbaw>) та Udemy. В процесі проведення інтерв'ювання зі здобувачами освіти встановлено, що вони проінформовані про можливість визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, однак таким правом не користувались. Обговорення у фокус-групах з НПП та адміністрацією підтвердило відсутність звернень здобувачів про перезарахування результатів неформальної освіти на ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Взірцевих практик не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Для покращення ОП до рівня взірцевості/інноваційності до 2024-2025 навчального року рекомендуємо залучати здобувачів до неформальної освіти та академічної мобільності в рамках діючих договорів про співпрацю з провідними іноземними та вітчизняними ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність ОП за підкритеріями: 3.1, адже правила прийому на навчання чіткі і зрозумілі, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті НУПП; 3.2, адже правила прийому на навчання враховують особливості ОП; 3.3, адже визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти; часткову відповідність за підкритерієм 3.4, адже визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, однак незважаючи на обізнаність здобувачів про можливості і правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОП таких практик не було. Зазначений недолік є несуттєвим, не знижує якість підготовки здобувачів та може бути врахований у процесі провадження освітньої діяльності. ОП відповідає за критерієм 3 рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Критерій оцінювався шляхом аналізу робочих програм та силабусів окремих освітніх компонентів, відомостей СО, а також опитуваннями викладачів та здобувачів під час онлайн-зустрічей у фокус-групах. Встановлено, що по більшості ОК поєднуються як традиційні, так і інноваційні форми, методи навчання та методики викладання. Найпоширенішими є лекції, практичні та лабораторні роботи, виконання індивідуальних завдань. Мультимедійні презентації проводяться практично по кожній дисципліні. При поясненні теоретичного матеріалу викладачі використовують, зокрема, різні форми лекцій (проблемні лекції, лекції-дискусії) бесіди, пояснення тощо. Для закріплення матеріалу широко використовуються методи інтерактивного навчання, тренінги, ділові ігри, метод мозкового штурму, семінари-дискусії. Досягненню ПРН сприяють проходження практики на підприємствах, виконання курсових та кваліфікаційної робіт. На платформі дистанційного навчання представлені електронні версії усіх ОК ОП, що дозволяє значно інтенсифікувати освітній процес. На ОП дотримуються принципів студентоцентрованого підходу: можливість обирати дисципліни, теми курсових і дипломних робіт тощо. Згідно проведеного опитування здобувачі задоволені підібраними формами та методами навчання за ОП (https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/ning/kaf-pep/opituvannia/20232024/rezultati-opituvannia.-101-se.-1-semestr-2023-2024-n.r_.pdf). Загалом, форми і методи навчання відповідають принципам академічної свободи, студентоцентричності, та сприяють досягненню заявлених цілей та результатів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами аналізу веб-сторінок кафедри і НУПП, а також онлайн-зустрічей було встановлено, що здобувачам освіти своєчасно та в доступній формі надається інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання. На сторінці випускової кафедри розміщені робочі програми та силабуси усіх обов'язкових ОК

(<https://nupp.edu.ua/page/navchalni-distsiplini-osvitno-profesiynoi-programi-101-yekologiya-b.html>), а також освітніх компонентів з а вибором здобувачів яку межах ОП (<https://nupp.edu.ua/page/vibir-navchalnikh-distsiplin-osvitno-profesiynoi-programi-101-yekologiya-b.html>) , такі в цілому з а НУПП <https://nupp.edu.ua/page/katalog-vibirkovikh-distsiplin-bakalavr.html>. У них міститься інформація щодо цілей та очікуваних результатів навчання за дисциплінами, основні змістові модулі, форми навчання і методи контролю, порядок та критерії оцінювання. У більшості робочих програм вказана конкретна кількість балів за виконання кожної практичної, лабораторної роботи чи індивідуальних завдань. Ця кількість балів не є уніфікованою для всіх ОК чи навіть для різних тем в межах однієї ОК, що також свідчить як про достатній рівень академічної свободи, так і про реальне, а не формальне змістове наповнення, яке залежить і від оцінки складності тем, від виділеного часу на опрацювання тощо. Усе навчально-методичне забезпечення ОК також розміщено у системі дистанційного навчання, до якої кожен здобувач освіти має вільний доступ. Здобувачі підтвердили, що на перших заняттях з кожної навчальної дисципліни викладач інформує їх про її наповнення, структуру, очікувані результати та складові поточного та підсумкового оцінювання. Загалом, експерти переконались, що система інформування здобувачів працює якісно та ефективно.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На випусковій кафедрі значна увага приділяється дослідницькій складовій. Наявні лабораторії з обладнанням для досліджень стану середовища та його окремих компонентів (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/nning/specialities/101/bachelor/labs.pdf>) На ОП впровадження науково-дослідницького компоненту навчання починається вже з 1 курсу через залучення здобувачів до проведення самостійних чи спільних досліджень, які вони представляють на студентських наукових конференціях, конкурсах наукових робіт тощо (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/nning/specialities/101/bachelor/stud-activities.pdf>), <https://nupp.edu.ua/page/naukovo-doslidnitska-robota-kafedri-prikladnoi-yekologii-ta-prirodokoristuvannya.html>) В ЗВО діє Наукове товариство здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://nupp.edu.ua/page/nauk-tovaristvo-zdobuvachiv-vishchoi-osviti-aspirantiv-doktorantiv-i-molodikh-vchenikh-nupp.html>). При кафедрі створено й функціонує студентський науковий гурток (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/nning/specialities/101/bachelor/stud.gurtki.webp>), що має три секції: «Екологічна безпека», «Управління відходами», «Біорізноманіття та заповідна справа», метою якого, в тому числі, є сприяння підвищенню рівня науково-дослідницької підготовки здобувачів ОП. На онлайн-зустрічі здобувачі також розказали про можливість займатись науковими дослідженнями ще з перших курсів бакалаврату і продовжувати та вдосконалювати їх усі наступні роки, включно з написанням кваліфікаційних робіт по цій тематиці. Здобувачі ОП долучаються до науково-практичних робіт, що виконуються кафедрою на господарських умовах, а саме здобувач Бурда А. підтвердила свою участь у розробці CEO проекту Стратегії розвитку Зінківської міської ТГ, зібрані матеріали стали складовою частиною досліджень на стадії підготовки кваліфікаційної роботи. Разом з тим, на кафедрі немає практики залучення здобувачів освіти до виконання держбюджетних, грантових чи господарських науково-дослідних тем з оплатою праці.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення навчального контенту та методики викладання навчальних дисциплін за ОП виконується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НУПП (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/organizacia-osvit-procesu.pdf>), та Положення про освітні програми (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/osvitni-programi.pdf>). ОК переглядаються та оновлюються щорічно, з врахуванням результатів підвищення кваліфікації НПП, останніх змін у законодавстві, сучасних практик, зворотного зв'язку від здобувачів за результатами анкетування (<https://nupp.edu.ua/page/opituvannya-zdobuvachiv-kafedri-prikladnoi-yekologii-ta-prirodokoristuvannya.html>), аналізу рекомендацій наданими випускниками, роботодавцями та шляхом прогнозування розвитку галузі, потреб суспільства та ринку праці. Викладачі оновлюють зміст освітніх компонент ОП шляхом впровадження в зміст дисциплін результатів власних наукових досліджень, результати яких викладені ними у працях, опублікованих у виданнях, що включені до наукометричних баз даних, а також у фахових виданнях, та шляхом підвищення кваліфікації за міжнародними програмами, в наукових установах та інших ЗВО України, на промислових підприємствах або в установах природничого чи екологічного профілю, за результатами яких оновлюються відповідні ОК. Так, наприклад, Смоляр Н.О. після підвищення кваліфікації Teaching Methods and Innovative Technologies in Higher Education: European Experience and Global Trend», University of Finance, Business and Entrepreneurship вдосконалила проведення ОК «Вступ до фаху» та «Урбоекологія»; після проходження програми «Adaptive teaching methods, global trends and innovative practices in higher education: the European experience», Варненського університету менеджменту Степовою О.В. внесено нові елементи на основі сучасних практик в ОК «Моделювання та прогнозування стану довкілля»; після підвищення кваліфікації Ілляш О.Е на підприємстві ТОВ «Фірма «Мінерал»» було оновлено ОК «Поводження з відходами». Під час зустрічі з НПП та з деканатом факультету члени експертної групи пересвідчилися, що робочі програми переглядається щороку. У більшості проаналізованих РПНД вказана сучасна література та інформація про методичні матеріали авторства безпосередніх викладачів цих ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Міжнародна академічна мобільність Університету нормується «Стратегією розвитку Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://cutt.ly/2wTtH95z>), «Стратегією інтернаціоналізації Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://cutt.ly/qwYifWgf>), «Положенням про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти Національного університету «Полтавська політехніка» на академічну мобільність (<https://cutt.ly/vwaJ2VUz>), де визначено мету інтернаціоналізації, її напрямки, стратегічні орієнтири в міжнародній діяльності, стратегічні цілі інтернаціоналізації, тощо. Зустріч з менеджментом ЗВО, начальником відділу міжнародних зв'язків Павел'свою А. підтвердили факт наявності двосторонніх договорів між Національним університетом «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» та ЗВО зарубіжних країн-партнерів. Для здійснення академічної мобільності студентів і процесів інтернаціоналізації в ЗВО функціонує відділ міжнародних зв'язків (<https://cutt.ly/jwYidA8s>). На сайті відділу представлені існуючі програми академічної мобільності, зокрема програма Еразмус+; програми подвійного диплому з Польщею, Великобританією, Азербайджаном, Німеччиною; різноманітні грантові програми. Спрямованість ОП на інтернаціоналізацію підтверджується також результатом співпраці кафедри з: 1) University of Natural Resources and Life Sciences (BOKU), Vienna (<https://shorturl.at/DOVZ6>) - виконання НДР «Solid municipal waste composition research and its resource potential» (2023-2025pp.); 2) Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) – долучення до науково-прикладних робіт з питань управління відходами, стратегічної екологічної оцінки (2020-2022pp.); 3) Bialystok University of Technology - спільні публікації та керівництво науковою роботою з оцінювання метеорологічного потенціалу розсіювальної здатності атмосфери; Доцент Ганошенко О.М. в межах індивідуального гранту «MSCA4Ukraine Alexander von Humboldt Foundation» проводить спільні наукові дослідження (2023-2025pp.) з Віденським університетом BOKU (Austria). Разом з тим, власне здобувачі освіти досвіду академічної мобільності в межах цієї ОП ще не мають. Здобувачі виявили невисокий рівень інформування щодо їхніх можливостей міжнародної академічної мобільності. Варто посилити інформування здобувачів та заохочувати їх до мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Різноманітня та вдале поєднання форм та методів навчання і викладання забезпечують досягнення заявлених цілей та результатів навчання; вони відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи; якісне наповнення навчально-методичними матеріалами веб-сторінок та системи Moodle дозволяє краще індивідуалізувати навчання; НПП оновлюють зміст освітніх компонентів, на основі новітніх наукових досягнень і власних досліджень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Здобувачі ОП не беруть участі в міжнародній академічній мобільності та виявили невисокий рівень інформування щодо таких можливостей. ЕГ рекомендує активізувати діяльність з пошуку можливостей проведення оплачуваних науково-дослідних робіт та участі у міжнародних наукових проектах, грантах із залученням здобувачів вищої освіти (протягом 2024-2025 н.р.).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОП за підкритеріями: 4.1., адже форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; 4.2., оскільки усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання; 4.3., тому що заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми; 4.4., адже НПП оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі; часткову відповідність за підкритерієм 4.5, адже навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти, проте здобувачі вищої освіти ОП ще не брали участі в міжнародних програмах академічної мобільності. Відповідні зауваження не є суттєвими, не впливають на якість

підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені за наступного перегляду ОП, отже, ЕГ дійшла висновку про рівень В ОП за критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання ЗВО регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка" (<http://surl.li/utmf>), Положенням про семестровий контроль (<http://surl.li/aqvgn>), Положенням про екзаменаційну комісію (<http://surl.li/bavnx>). ОП передбачає декілька форм навчальних заходів, які складаються з поточного оцінювання, модульних та підсумкового чи семестрового контролю, а також включають такі види навчальної роботи: практичні, індивідуальні тематичні завдання, курсовий проект (роботу), розрахунково-графічну (розрахункову) роботу, модульний та міжсесійний контроль, екзамен чи диференційований залік. Поточний контроль рівня знань проводиться під час лабораторних та практичних занять, а підсумковий - у вигляді екзамену чи диференційованого заліку. Оцінювання успішності студентів проводиться за 100-бальною шкалою ЄКТС та за національною шкалою, відповідно: 90-100 балів – А(відмінно); 82-89 – В(добре), 74-81 б. - С (добре), 64-73 б. - D (задовільно); 60-63 б. – E (задовільно); 35-59 б. - FX (можливість повторного складання), незадовільно; 0-34 б. - F (незадовільно і обов'язкове повторне вивчення дисципліни). При вивченні ОК у випадку підсумкового контролю іспиті, студент може набрати 50 балів при поточних опитуваннях, а ще 50 балів - при складанні екзамену. Допуском до екзамену є умова набрання 25 балів. Для ОК з семестровим контролем диференційований залік при поточному оцінюванні здобувач має можливість набрати 70-100 балів, але не менше 35-60 балів. ЕГ на зустрічі із здобувачами переконала, що випадків, коли студент може отримати позитивну оцінку без складання екзамену не має. Розклад екзаменів доводиться до здобувачів через особисті кабінети за 2 тижні до початку сесії. Також під час зустрічі здобувачі розповіли, що в більшості випадків на першому занятті дізнаються про форми контрольних заходів, розподіл балів за певні види робіт. Форми семестрового контролю та критерії оцінювання для кожної ОК відображені в робочих навчальних програмах та силабусах, які розміщені в електронній бібліотеці (<http://lib.nupp.edu.ua/elcat/alog>) з посиланням на сайті кафедри для обов'язкових ОК (<https://shorturl.at/doDUY>) та вибіркових ОК (<https://shorturl.at/ikNY1>), а також розміщені на платформі Moodle (дистанційного навчання). Практичне використання платформи Moodle при зустрічі продемонструвала ЕГ завідувач випускової кафедри доц. Ілляш О.Є. Отже, оцінки за семестровий контроль представляються викладачем в АСУ МКР через особистий кабінет та є доступними для студентів у їхньому особистому кабінеті. Результати семестрового контролю розглядаються на засіданнях кафедри прикладної екології за участю гаранта ОП, а також на Вченій раді інституту нафти і газу та Вченій раді університету. Результати семестрового контролю враховуються у рейтинговому оцінюванні здобувачів при нарахуванні їм стипендії, у тому числі імені Юрія Кондратюка.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формою атестації здобувачів ОП «Екологія» згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2018р. (<https://shorturl.at/jlET5>) у Національному університеті "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка" є публічний захист кваліфікаційних робіт. Для виконання яких згідно ОП та навчального плану відводиться 12 кредитів ЄКТС. Сама процедура публічного захисту відбувається згідно графіку освітнього процесу після проходження студентами переддипломної практики у 8-му семестрі. Тематика кваліфікаційних робіт забезпечує набуття здобувачами вищої освіти визначених в ОП відповідних ПР (<https://shorturl.at/ACXo2>). Головами екзаменаційних комісій по захисту кваліфікаційних робіт бакалаврів ОП були представники організації-стейкхолдера Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України: у 2023 році Кривошея-Захарова О.М. - молодший науковий співробітник відділу фікології, ліхенології та бріології; у 2022 році - Коротченко І.А., кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник. Зауваження та рекомендації голів відображаються в звітах ЕК.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів визначена в Положенні про семестровий контроль (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/semestr-kontrol.pdf>), Положенні про екзаменаційну комісію в Н У "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка" (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/ekzamenatsiina-komisii.pdf>). В Положенні про семестровий

контроль чітко прописана в п.4 процедура проведення семестрового контролю, обсяг відведеного часу для складання екзамену (п. 4.7.), умови присутності сторонніх осіб (п. 4.3), можливості оскарження результатів оцінювання (п. 4.10), процедура документальної фіксації отриманих балів (п. 4.11) та повторного складання у разі отримання незадовільної оцінки п. 4. 13-4.15). Наведені Положення знаходяться на сайті ЗВО у вільному доступі (<https://nupp.edu.ua/page/documents.html>). Об'єктивність екзаменаторів забезпечуються шляхом першочергово проходження міжсесійного контролю знань здобувачів на платформі Moodle з подальшим автоматизованим перенесенням оцінок в електронні журнали без участі викладачів. При проведенні підсумкових контролів викладачі активно застосовують тестування, яке проводять на платформі Moodle. Екзамени приймають лектори курсів в присутності викладачів, які проводили практичні чи лабораторні заняття з даної дисципліни. У випадку незгоди з результатами оцінювання знань студент може звернутися до в.о. директора інституту нафти і газу з письмовою заявою про апеляцію, яка розглядається Комісією згідно процедури запобігання та врегулювання конфліктів інтересів, що прописана в Положенні про врегулювання конфліктних ситуацій в НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://cutt.ly/XEXmPOG>). Для профілактики запобігання корупції в Університеті доступна скринька довіри, яка встановлена на першому поверсі та діє Антикорупційна програма (<https://cutt.ly/mEXmS2s>). Під час зустрічей ЕГ переконалаась про обізнаність здобувачів щодо можливості звернення до уповноваженої особи з антикорупційної діяльності (anticorruption@nupp.edu.ua). Крім того, студенти зазначили, що вони кожні півроку проходять опитування щодо задоволеності умовам навчання при реалізації ОП та об'єктивності викладачів. Конфліктних ситуацій на ОП зафіксовано не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітніх та наукових роботах в Національному університеті "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка" (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/akadem-plagiat-onr.pdf>), Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Університеті - (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/akadem-plagiat-onr.pdf>), Кодексом академічної доброчесності та корпоративної культури...Університету (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/akadem-dobrochesnist/kodeks-adkk-2023.pdf>), Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/akadem-dobrochesnist/polozhennia-komisii-etiki-dobrochesnosti.pdf>). Для запобігання порушення академічної доброчесності кожна кваліфікаційна робота перевіряється на плагіат через онлайн-сервіс UNICHECK. Однак, під час зустрічі з НПП ЕГ встановила, що максимально допустимий відсоток подібності текстових запозичень в університеті встановлено 50%, а при перевірці кваліфікаційних робіт бакалаврів ОП «Екологія» у 2023 році він становив 37,3 % і при такому високому показнику у звіті СО вказано, що порушень норм академічної доброчесності на ОП не було. Остаточне рішення щодо запозичень у кваліфікаційній роботі приймає випускова кафедра прикладної екології. На сайті університету є репозитарій, в якому розміщені кваліфікаційні роботи різних спеціальностей за 2023 р. (<https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/14385>). При зустрічі з ЕГ самі здобувачі підтвердили, що ознайомлені з процедурою перевірки і що їх роботи перевірялись на плагіат . В Університеті постійно проходять заходи щодо популяризації серед учасників освітнього процесу доброчесності (<https://nupp.edu.ua/news/studenti-vidvidali-publichnu-lektsiyu-vid-nazk-pro-dobrochesnist-i-borotbu-z-koruptsiei.html>), що дає змогу розуміти політику, стандарти і процедуру дотримання умов академічної доброчесності. Для розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності в Університеті створена комісія відповідно до Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності (<https://shorturl.at/zEFNo>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання здобутків студентів, які навчаються на ОП є зрозумілими та дозволяють встановити їх програмні результати навчання. Правила проведення контрольних заходів чіткі, зрозумілі та є доступними для всіх учасників освітнього процесу, а також забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Процедура, механізм та політика дотримання академічної доброчесності оприлюднені на сайті ЗВО є чіткими і зрозумілими.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

При перевірці кваліфікаційних робіт на плагіат досить високий на думку ЕГ (50%) максимально-дозволений відсоток запозичень. Рекомендовано: до початку 2024-2025 навчального року на засіданні випускової кафедри чи навчально-методичних комісій переглянути вимоги норм Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітніх та наукових роботах в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» щодо бакалаврських робіт студентів ОП «Екологія».

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОП за підкритеріями: 5.1., адже форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти ПРН, а також оприлюднюються заздалегідь на сайті ЗВО у робочих програмах, силабусах, анотаціях навчальних дисциплін; 5.2., адже форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти; 5.3., адже визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів; відповідність на достатньому рівні за підкритерієм 5.4., адже визначено політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, ЗВО використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. ОП узгоджена з підкритеріями 5.1., 5.2., 5.3., та 5.4., однак не містить унікальних інноваційних практик, щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності. Експертна група вважає, що за критерієм 5 ОП відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Понад 80 % НПП, які залучені до реалізації обов'язкових освітніх компонент ОП мають вчені звання та наукові ступені. Досить часто до викладання дисциплін професійної підготовки залучаються фахівці-практики, які забезпечують понад 20% лекційних годин, а з 2023-2024 н.р. до освітнього процесу на ОП на 0,1 ставки долучено начальника відділу Департаменту екології та природних ресурсів Лебідь І.В. Усі НПП, що злучаються до освітнього процесу за ОП, мають відповідність ОК згідно з вимогами п.37 Ліцензійних умов. Однак, ЕГ проаналізувала реалізацією цілей ОП відповідно до п.38 Ліцензійних умов і прийшла до висновку, що велика кількість НПП, особливо представників обслуговуючих кафедр, мають мінімальні (4 або 5) показники цього пункту (Соловйов В.В., Бунякіна Н.В., Палій К.В., Дорошенко С.М., Рендюк С.П.), а доцент Михайловська О.В. вступила у 2023 р. до магістратури Харківського національного університету імені В.Каразіна за спеціальністю 103 «Науки про Землю» ОП «Геологія»; старший викладач Максютя М.С. не вказала кількість показників п.38 Ліцензійних умов. Під час зустрічі було надано пояснення, що викладач працює за сумісництвом і має досвід викладацької діяльності менше 1 року. Науково-педагогічні працівники університету постійно підвищують рівень своєї професійної підготовки відповідно до умов контрактів, які за словами начальника відділу кадрів Єфімова О.О., заключаються з ректором відповідно до Положення (<https://shorturl.at/lzINS>) терміном від одного до п'яти років в залежності від рейтингу викладача та його основних показників Ліцензійних умов. НПП, які задіяні в реалізації ОП, проходили стажування за міжнародними грантами і програмами в освітніх, наукових закладах Латвії, Польщі, Болгарії, Фінляндії, що підтверджено їхніми сертифікатами. НПП досить часто є учасниками міжнародних конференцій, співорганізатором яких виступає університет, наприклад «Building innovations» (<https://shorturl.at/fwP46>), «Екологія. Довкілля. Енергозбереження» (<https://shorturl.at/ryEF4>) та інші. Також НПП постійно підвищують рівень кваліфікації в наукових та виробничих установах України. ЕГ відзначає започаткування в ЗВО «Школи гаранта», яка сприяє удосконаленню професійного супроводу ОП, в якій пройшла навчання гарант ОП доц. Смоляр Н.О. Рівень професіоналізму викладачів університету визначається за оцінкою рейтингових показників НПП (<https://shorturl.at/kpJY5>). Тому ЕГ відзначає, що колектив кафедри Прикладної екології за рейтинговою оцінкою двічі у 2021-2022 та 2022-2023 навчальних роках посів друге рейтингове місце серед кафедр ЗВО: (<https://shorturl.at/jvJS8>). Також університет сприяє професійному розвитку викладачів ОП шляхом встановлення надбавок до посадових окладів відповідно до Положення (<https://shorturl.at/iPSW3>), таку надбавку отримує проф. Степова О.В. Загалом, академічна та професійні кваліфікації задіяних до реалізації ОП «Екологія» викладачів дозволяють досягти поставлених цілей та програмних результатів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Для забезпечення освітнього процесу за ОП в університеті конкурсний відбір НПП здійснюється на основі законів України «Про освіту» (<https://shorturl.at/irwWY>), «Про вищу освіту» (<https://shorturl.at/fhwSo>), наказу МОН «Про затвердження Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://shorturl.at/lzINS>), Положення «Про порядок обрання та заміщення вакантних посад та обрання за конкурсом науково-педагогічних працівників Національного університету

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://shorturl.at/guQo6>). ЕГ при зустрічах із керівництвом університету, начальником відділу кадрів Єфімовим О.О. та директором департаменту організації навчального процесу Максименко О.С. переконалась у прозорості процедури та забезпеченні потрібного рівня професіоналізму. Так, наприклад, у 2023 році конкурсний відбір пройшли: доценти Ілляш О.Е., Бредун В.І., Смоляр Н.О. та асистент Чепурко Ю.В. Наказом Ректора доводяться основні вимоги до претендентів на вакантні посади в університеті. Розгляд кандидатур претендентів на посади спочатку розглядається на засіданні кафедри у присутності гаранта ОП, а потім на Вченій раді Інституту нафти і газу. Заключний етап – таємне голосування на Вченій Раді Університету. Після обрання НПП на посаду з ним заключається трудовий договір та видається відповідний Наказ ректора Університету. Більшість викладачів за ОП «Екологія» працюють на контрактній основі та були обрані у відповідності з Положенням університету за конкурсом. ЕГ на зустрічі з гарантом ОП переконалась, що він має вплив щодо залучення викладача на викладання певної дисципліни, але в більшості випадків ці питання вирішуються колегіально. Директор департаменту організації навчального процесу Максименко О.С. запевнив про оновлення в ЄДЕБО інформації щодо складу НПП та їх основних показників у вересні кожного навчального року.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Представники роботодавців активно залучаються до організації та реалізації освітнього процесу за ОП "Екологія" відбувається шляхом їхньої участі в перегляді та оновленні ОП, при захистах звітів з виробничої практики, в роботі ЕК, а також у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, проведенні гостьових лекцій тощо. На зустрічі з ЕГ представники роботодавців навели приклади особистої участі в організації навчання, а саме: представник СП «Полтавська нафтогазова компанія» Хоміч Л.В. розповіла про проведення 25 травня 2023р. відкритої лекції; Козік Г. А. (ПРАТ «Природні ресурси») про надання бази для проведення практики; Бережна Ю.В. начальник відділу з оцінки впливу на довкілля ПП «Юридична компанія» Фелікс-Арт-А» – про рекомендації збільшення практичної складової при підготовці здобувачів. Крім того, Савченко М.П. (Департамент екології та природних ресурсів ПОДА), Коротченко І.А., Кривошею-Захарову О.М. (Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАНУ) залучено як голів ЕК при захистах кваліфікаційних робіт. Зараз Лебідь І.В. (Департамент екології та природних ресурсів ПОВА) залучена до викладання відповідних дисциплін на сумісній основі. За результатами зустрічей з роботодавцями ЕГ зробила висновок про тісну співпрацю ЗВО та гаранта ОП з представниками виробництв, їх активну участь в організації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО активно залучає професіоналів-практиків як для проведення окремих гостьових лекцій та ведення занять зі здобувачами. Серед НПП, що залучені до викладання на даній ОП, за сумісництвом працюють 5 викладачів, які мають практичний досвід, зокрема: професор Голік Ю.С., який являється провідним експертом категорії ССЗ - експертиза проектної документації у частині забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища, забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення; із 2023-2024 н.р. до освітнього процесу долучено Лебідь І.В. – начальника відділу Департаменту екології та природних ресурсів ПОВА. Також у робочих зустрічах беруть участь експерти в галузі охорони навколишнього середовища: Хоміч Л.(СП «Полтавська газонафтова компанія»), Чугай А.В. (Одеський державний екологічний університет) (<https://shorturl.at/iuKoz>), Козік Г. (ПРАТ «Природні ресурси»), Черкаська І.С. (КУ ПЗФ «Регіональний ландшафтний парк «Диканський»), Козачкова О.А. (НПП «Нижняосульський»), Сусахіна Л.В. (ПОЕНЦУМ) та інші. ЕГ на зустрічах переконалась у тому, що механізм залучення роботодавців до освітнього процесу побудовано на основі укладання договорів про співпрацю між ЗВО та профільними підприємствами та залучення провідних фахівців профільних наукових, освітніх та виробничих установ та підприємств регіону як голів експертних комісій та керівництва різних видів практик здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Пропозиції ЗВО щодо підвищення професійної кваліфікації розміщено на сайті університету в розділі "Освітня діяльність" (<https://nupr.edu.ua/page/pidvishchennya-kvalifikatsii.html>). За існуючими угодами з міжнародними та вітчизняними організаціями НПП мають можливість удосконалювати викладацьку і професійну майстерність в межах ОК, які викладають. Під час зустрічі керівник міжнародного відділу ЗВО Павельєва А.К., яка доєдналась до конференції із Брюсселя, повідомила про можливість участі в міжнародному стажуванні, яку за останні 5 років прийняли професор Степова О.В., доценти Ілляш О.Е., Смоляр Н.О., Воронцов О.В. та інші. Доцент Ганошенко О.М. в межах індивідуального гранту «MSCA4Ukraine Alexander von Humboldt Foundation» проводить спільні наукові дослідження (2023-2025pp.) з Віденським університетом ВОРКУ (Austria). Також НПП проходили стажування за міжнародними програмами в освітніх, наукових закладах Польщі, Болгарії, Латвії та Фінляндії, що підтверджено сертифікатами. Великою перевагою НПП університету є можливість користування базою Scopus, а на сайті ЗВО наведена інструкція реєстрації та користування цією базою (<https://nupr.edu.ua/page/viddaleniy-dostup-do-bazi-scopus.html>). Для підвищення рівня публікацій у міжнародних науково-метричних базах Scopus, Web of Science, ЗВО використовує систему часткової компенсації за публікацію (

<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/polozhenniastimuluvannia-uchasnikiv-nop-nupp.pdf>). В університеті також відбуваються міжнародні конференції, співорганізатором яких виступає ЗВО і це також сприяє підвищенню професіоналізму НПП («Building innovations» (<https://shorturl.at/fwP46>), «Екологія. Довкілля. Енергозбереження» (<https://shorturl.at/ryEF4>). За результатами проходження стажування та підвищення кваліфікації оновлюються методичні та навчальні матеріали для ОК. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП шляхом встановлення надбавок до посадових окладів відповідно до Положення (<https://shorturl.at/iPSW3>). Однак, ЕГ відзначає, що варто планувати проходження підвищення кваліфікації в рамках напрямків ОК, які викладаються на ОП, враховуючи існуючі договори в університеті про співпрацю, а також збільшити кількість публікації у фахових та у виданнях, що індексуються базами Scopus, Web of Science. Також потрібно збільшити кількість науково-практичних робіт під керівництвом НПП випускової кафедри, що виконуються на госпдоговірній основі із залученням студентів для проведення експериментальних досліджень.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Для стимулювання у професійному розвитку Університет використовує рейтингову систему, яка регламентується Положенням про стимулювання учасників наукового і освітнього процесу Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» за результатами публікаційної та винахідницької діяльності (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/polozhenniastimuluvannia-uchasnikiv-nop-nupp.pdf>). Результати рейтингування за останні 3 роки викладені на сайті Університету (<https://nupp.edu.ua/page/rezultati-reiting-otsin-roboti-naukovo-ped-pratsivnikiv-kafedr-fakultetiv-ta-institutiv-universitetu.html>). ЗВО відзначає кращих викладачів як за досягнення в освітній так і науковій діяльності. Так, проф. Степова О.В. увійшла до 15-ти найкращих НПП ЗВО (<https://shorturl.at/goAG8>) та отримала надбавку до заробітної плати згідно «Положення про преміювання та встановлення надбавок і доплат» (<https://shorturl.at/IKNR2>). За високі досягнення у науковій та навчально-методичній діяльності доцент кафедри Ілляш О.Е. та гарант ОП доц. Смоляр Н.О. відзначені нагрудними знаками «Відмінник освіти України». За рейтинговою оцінкою колектив кафедри Прикладної екології та природокористування у 2021-2022 та 2022-2023 навчальних роках двічі посів 2-е рейтингове місце серед кафедр ЗВО: (<https://shorturl.at/jvJS8>). Також удосконаленню професійного супроводу ОП в ЗВО сприяє «Школа гаранта».

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Активна участь НПП в міжнародних програмах, конференціях, курсах підвищення викладацької майстерності. 2. Активне залучення представників роботодавців та професіоналів-практиків до організації навчального процесу, в тому числі до аудиторних занять. 3. Започаткування в ЗВО «Школи гаранта», яка сприяє удосконаленню професійного супроводу ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Велика кількість НПП із мінімальною кількістю (4 або 5) показників п.38 відповідності Ліцензійним вимогам. 2. Невелика кількість залучення до гостьових лекцій та освітнього процесу на ОП фахівців у галузі екології, охорони навколишнього середовища та раціонального природокористування, а також відсутність залучення закордонних екологів-практиків для проведення зустрічей чи занять із здобувачами. 3. Підвищення кваліфікацій, в основному, направлене на покращення викладацької майстерності, а не професійних напрямків ОК. Рекомендовано: 1. НПП активізувати роботу щодо збільшення кількості показників п.38 відповідності Ліцензійними вимогами (є випадки наявності 4 пунктів). 2. Збільшити кількість науково-практичних робіт під керівництвом НПП випускової кафедри, що виконуються на госпдоговірній основі із залученням студентів для проведення експериментальних досліджень.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ дійшла висновку, що ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.3-6.6 та часткову відповідність за підкритеріями 6.1-6.2, з певними неузгодженостями, які можуть бути усунуті в робочому порядку. Зважаючи на те, що ОП відповідає законодавчим вимогам, науково-педагогічний персонал має професійну кваліфікацію (підкритерій 6.1), системно підвищує кваліфікацію й проходить стажування, чому сприяє ЗВО, що стимулює розвиток викладацької майстерності (підкритерії 6.5, 6.6), долучають до співпраці стейкхолдерів

(підкритерії 6.3, 6.4); процедури конкурсного добору викладачів дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми, ОП відповідає критерію 6, недоліки є несуттєвими. ЕГ оцінює критерій 6 як такий, що відповідає рівневі В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ОП «Екологія» в Національному університеті "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка" в цілому має розвинену матеріально-технічну базу. Експертна група переконалася в цьому під час огляду МТБ в рамках зустрічі згідно з програмою візиту, наданими гарантом відеозаписами в додаткових запитах, довідці в довільному вигляді щодо наявного комп'ютерного та програмного забезпечення, що використовується на ОП та наявне лабораторне обладнання та загального опитування всіх залучених сторін під час зустрічей. Інфраструктура ЗВО включає 9 навчальних корпусів, 5 гуртожитків, комплекс громадського харчування, спортивно-оздоровча база. Є Науково-технічна бібліотека, а електронні ресурси доступні через сайт бібліотеки: (<http://surl.li/scbry>). Є репозиторій (<http://surl.li/kircj>). Фінансові та матеріально-технічні ресурси, такі як бібліотека, інша інфраструктура та обладнання, а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та ПРН. Кафедра не має власного комп'ютерного класу. Тому, для забезпечення навчального процесу використовується загальний фонд спеціалізованих комп'ютерних класів Університету: комп'ютерні класи та спеціалізовані комп'ютерні лабораторії, обладнані моноблоками, які мають повний комплект ліцензійного програмного забезпечення Microsoft 365 (Microsoft Office 2021) корпоративна ліцензія. Крім того, для викладання різних дисциплін використовуються наступні програми: «Nibelung» для іноземних мов, САПР «AUTOCAD 2024», ГІС «QGIS» версії 3.34, відеопроєктор TOSHIBA TLP-XD2000, Все обладнання віком не старше 5 років, що відповідає встановленим нормам. На базі кафедри є Навчальна лабораторія 300-1П, яка оснащена наступним лабораторним обладнанням: Універсальний іонізатор EB-74, Портативний тестер запиленості повітря Walcom HT-9600, Тепловізори ULIRvision Ti384, Детектора формальдегіда WALCOM GD-09A-CH₂O, METRINCO R600UA, Трансильюмінатор ТРЛ-25, Пірометр Raynger ST60 ProPlus, Спектрофотометр СФ-46. Також є Лабораторія процесів та апаратів захисту атмосфери 09П, яка оснащена: циклон ЦН-15; циклон СКЦН-34; циклон із зворотнім конусом ЦОК; циклон з водяною плівкою ЦВП; скруббер Вентурі; стружкосос; витяжна шафа; місцеві відсмоктувачі у вигляді зонду та у вигляді труби; повітророзподільники викидів та з іншого обладнання, це: Очищувач повітря TOSHIBA, Анемометр-термометр цифровий ІСП-МГ4, Термоанемометр КІМО VT 110, Цифровий анемометр та тестер температури Анемометро. Окремо, для викладання іноземних мов також використовується лінгфонний кабінет. На запит ЕГ також було надано відповідь у вигляді довідки про комп'ютерне забезпечення із параметрами комп'ютерів та експертна група дійшла до висновку, що цих комп'ютерів, в цілому, достатньо для комфортного навчання та роботи. На території ЗВО та в гуртожитках наявний безкоштовний Wi-Fi інтернет з можливістю під'єднатися до нього. Також є віртуальний тур Університетом (<http://surl.li/erlvw>). Є Пункт незламності (<http://surl.li/nierc>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей із різними фокус-групами, в тому числі здобувачі, студентське самоврядування, НПП, випускники, адміністративний персонал та менеджмент - експертна група переконалася, що дійсно, всі наявні інформаційні ресурси та інфраструктура, що необхідна для навчання, викладацької або наукової діяльності в межах освітньої програми має безоплатний та вільний доступ. До будь-якого об'єкту всі мають доступ, крім однієї лабораторії – в ній доступ за попереднім записом, що теж є нормою, оскільки здобувачі перед доступом до неї потребують проведення інструктажу з техніки безпеки. З іншого – безкоштовний Wi-Fi, доступ до психологічної служби, комп'ютерного класу та іншої інфраструктури – безкоштовний. У разі відряджень здобувачів або НПП в інші ЗВО, в тому числі інші міста – можливо замовляти автобус, що належить ЗВО, що є теж безкоштовним. Крім того, всі витрати під час відряджень здобувачів та НПП компенсуються за запитом про це та наданням всіх чеків та квитанцій в рамках відрядження. Експертна група дійшла до висновку, що зміст підкритерію відповідає дійсності та нормам. Також, є платні послуги (<https://nupp.edu.ua/page/platni-poslugi.html>), з яких це різні підготовчі курси, що стосуються базової освіти, надання пральних послуг, оплата проживання в гуртожитках та послуги, що стосуються ксероку.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Експертна група пересвідчилася, що дійсно освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Стратегія розвитку ЗВО вкладає надзвичайну вагу у забезпеченні безпеки освітнього середовища. Це є: контроль за безпекою процесу навчання, дотримання санітарних норм, вимог пожежної безпеки, охорони праці. Регулярно проводяться

інструктажі для всього персоналу і студентів щодо техніки безпеки та пожежної безпеки. Для всіх приміщень університету розроблені маршрути евакуації та визначені дії під час сигналу «Повітряна тривога», які контролює адміністрація. В Університеті діє штаб цивільного захисту, працює медичний пункт, а в періоди блекауту діє Пункт незламності (<https://nupp.edu.ua/page/punkt-nezlamnosti.html>). Весь кампус обладнаний системами відеоспостереження та забезпечується цілодобовою охороною. Доступ до приміщень гуртожитків та університету контролюється за допомогою пропускнуої системи. Під час погіршення епідеміологічної ситуації проводився температурний скринінг при вході до корпусів. Надання психологічної допомоги учасникам освітнього процесу, а також вирішення проблем психологічного характеру, покладається на психологічну службу (<https://nupp.edu.ua/page/psiholog.html>). Вона забезпечує доступність і конфіденційність за допомогою фізичних та електронних скриньок довіри для звернень та особистих звернень до психолога, що є в штаті ЗВО. Заклад вищої освіти також дотримується політики гендерної рівності та недопущення дискримінації (<https://nupp.edu.ua/page/genderniy-tsentr.html>). Також, є Укриття, де можна знаходитися під час повітряної тривоги, яке обладнане всім необхідним, в тому числі доступ до повітря, додаткові аварійні виходи, запас води.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка здобувачів вищої освіти ґрунтується на індивідуальній взаємодії ЗдВО і НПП під час лекцій, практичних і лабораторних занять. Вона організована через керівництво ННІНІГ, органи студентського самоврядування та кураторів академічних груп, а також через наявність платформи дистанційного навчання, де розміщені всі необхідні освітні компоненти та інформація. Організаційна підтримка здобувачів освіти в межах освітньої програми здійснюється директором інституту, кураторами академічних груп, статуту університету та інших нормативних актів. Вона спрямована на забезпечення ефективної організації освітнього процесу та розв'язання питань, пов'язаних з навчанням. Також в цьому питанні залучені й Студентське самоврядування, яке приймає в цьому участь та організовує більшість заходів в Університеті. Інформаційна підтримка здійснюється через сайт ЗВО, де розміщена детальна інформація з різних аспектів діяльності закладу. Окремо виділено розділ "Студентам", де здобувачі можуть знайти необхідну інформацію. Також медіа-центр ЗВО, керівництво інституту та органи студентського самоврядування забезпечують інформування студентів через різні канали, такі як сайт дистанційної освіти, телеграм-бот та пряме інформування кураторами. Консультативна підтримка надається через дирекцію інституту, кураторів, НПП, студентське самоврядування та відділи, відповідальні за різні напрями діяльності. Вони готові відповісти на запити та надати допомогу в рішенні різних питань, що виникають у здобувачів освіти за їхнім запитом. Соціальна підтримка здійснюється за допомогою профспілкового комітету ЗВО та психологічної служби. Вони надають допомогу у вирішенні питань стипендіального забезпечення, проживання в гуртожитках, а також у сфері спорту та дозвілля. Профспілкова організація ЗдВО також надає кваліфіковані консультації та допомогу з питань, що стосуються соціального забезпечення студентів. За результатами проведений зустрічей в межах програми візиту, експерта група переконала, що забезпечена підтримка є в тій кількості, яка дійсно спонукає та мотивує для навчання та здобутків.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО продемонстрував наявність Висновків про доступність для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будівель, приміщень і прибудинкові території Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://shorturl.at/dmxJZ>). Згідно з висновками, ЗВО дійсно надає увагу організації освітнього простору та створенню гідних умов для реалізації права на освіту особам із особливими потребами. Для цього є забезпечена всіма необхідними інформаційними даними та компонентами платформа дистанційного навчання (<https://dist.nupp.edu.ua/>), електронний репозиторій. Інфраструктура кампусу забезпечена пандусами санітарними кімнатами, системою звукового оповіщення. Діє «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення» (<https://shorturl.at/dfBMO>), укладена тактильна плитка, підготовлена таблиця Брайля. Окрім цього, є центр ветеранського розвитку (<https://nupp.edu.ua/page/tsentr-veteranskogo-rozvitku.html>), що можна вважати позитивною практикою.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Заклад вищої освіти розробив Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://shorturl.at/iALZ1>) в якому чітко та детально прописані всі компоненти, що стосуються конфліктних ситуацій та механізми їх вирішення. У разі виникнення конфліктних ситуацій здобувачі можуть звернутися із офіційною заявою до адміністрації вказавши своє ПІБ або анонімно, також можна подати звернення в скриньку довіри (фізичну або електронну) яка знаходиться в головному корпусі, а інформація про електронну скриньку є на офіційному сайті ЗВО (<https://nupp.edu.ua/>). Також є Психологічна

служба Національного університету Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка, яка здійснює свою діяльність щодо забезпечення психологічного та соціального супроводу освітньо-виховного процесу студентської молоді і теж бере участь у вирішенні конфліктних ситуацій. Представники студентського самоврядування повідомили, що теж опікуються питаннями захисту і до них здобувачі вищої освіти можуть звертатися за допомогою, у разі виникнення такої ситуації. Також впроваджено Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури (<https://shorturl.at/jrVW6>), що теж регламентує ці питання. Розроблена та введена в дію Антикорупційна програма Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<http://surl.li/jnffa>). Експерта група пересвідчилася, що на ОП, що акредитується випадків конфліктних ситуацій не було. При цьому, в Положенні про врегулювання конфліктних ситуацій не зазначена інформація про процедури анонімних звернень та офіційної участі в самоврядування під час вирішення таких питань.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивною практикою можна вважати наявність ветеранського центру, кімнату матері дитини, пункт незламності, а сильною стороною – увага до безпечності освітнього середовища, а саме наявність облаштованого укриття із всім необхідним для перебування там, періодичні інструктажі з техніки безпеки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

В Положенні про врегулювання конфліктних ситуацій не передбачена офіційна участь студентського самоврядування та представників профспілки. Відповідно до Положення, офіційні звернення/скарги повинні обов'язково містити ПІБ того, хто звертається, інакше запити розглядатися не будуть. При цьому, не вказано інформації та про порядок розгляду звернень, що надійшли анонімно та процедури вирішення таких. ЕГ не вважає це критичним, оскільки здобувачі проінформовані про можливість звернень в скриньку довіри, але експерта група рекомендує передбачити в Положенні про врегулювання конфліктних ситуацій офіційну участь студентського самоврядування при розгляді скарг та процедури скарг, де можна звертатися не вказавши ПІБ та інші конфіденційні дані. Внести зміни рекомендується до кінця 2024 року.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП «Екологія» повністю узгоджується із якісними характеристиками за такими підкритеріями: 7.1, оскільки фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та ПРН; 7.2, оскільки НУПП забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП; 7.3, оскільки освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси; 7.4, оскільки НУПП забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП; 7.5, адже реалізовані достатні умови для здобувачів з особливими потребами; частково узгоджується із підкритерієм 7.6, оскільки у нормативних документах, що регулюють політику і процедуру вирішення конфліктних ситуацій, не описані процедури анонімних звернень та участь студентського самоврядування. Застосування цілісного підходу під час оцінювання виявлених фактів та їхнього контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП, що акредитується, загалом відповідає рівню В за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО розробив ряд документів, положень, в яких визначено процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, а саме наступні Положення: Про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка (<https://cutt.ly/awNUo0RN>). Про освітні програми в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/osvitni-programi.pdf>), Про гаранта освітньої програми, групу

забезпечення спеціальності та проектну групу Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/polozhennia-pro-garanta.pdf>), Про освітні програми в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/osvitni-programi.pdf>), Про внутрішню систему забезпечення якості освіти Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://shorturl.at/etMX1>). Дійсно, ЗВО дотримується визначених процедур. У ЗВО впроваджено річний цикл моніторингу ОП, який передбачає проведення опитувань стосовно задоволеності якістю підготовки, а також аналіз результатів цього моніторингу та залучення зацікавлених сторін до удосконалення ОП. Результати обговорюються на різних рівнях університетської структури, включаючи кафедри, науково-методичну комісію та вчену раду. Крім того, гарант разом із проектною групою активно моніторить реалізацію освітніх програм через опитування здобувачів ВО, випускників та роботодавців, а також через зустрічі зі зацікавленими сторонами протягом року. Ініціативу щодо змін у програму можуть запропонувати гарант, члени проектної групи та інші зацікавлені сторони. Оновлена версія освітньої програми "Екологія" для спеціальності 101 "Екологія" була затверджена вченою радою університету і введена в дію з 1 вересня 2023 року. Остання зустріч із зацікавленими сторонами відбулася 25 травня 2023 року і була присвячена обговоренню рекомендацій та потреб ринку для подальшого удосконалення освітньої програми. Участь у зустрічі взяли представники відомих компаній, наукових установ та організацій, що активно працюють у сфері екології та природокористування. При цьому, під час останнього оновлення ОП, зміни, що були зроблені - обґрунтовані потребами ринку праці (які моніторяться завдяки співпраці з зовнішніми стейкхолдерами та випускниками), інтересами й побажаннями стейкхолдерів та з урахуванням вимог, що висуваються до фахівців в галузі екології, охорони навколишнього середовища та природокористування.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти мають вплив на зміст ОП. Керівництво бере до уваги їхню думку. Відбуваються усні обговорення, здобувачі мають можливість звернутися до гаранта для надання пропозиції або зауваження, окрім цього здобувачі приймають участь у засіданнях. Приклад такого засідання засвідчений наданою відповіддю на додатковий запит експертної групи у вигляді протоколу засідання, де в списку присутніх дійсно є здобувачі вищої освіти. Окрім цього здобувачі 2 рази на рік проходять опитування щодо задоволеності змістом ОП та окремими її компонентами. Анкетування можна пройти за посиланням <https://shorturl.at/gitZL>. Результати анкетування розміщені у відкритому доступі у вигляді таблиці пропозицій: <https://shorturl.at/egvPW>. Зокрема, здобувачі пропонували збільшення обсягу практичної підготовки та вивчення іноземної мови (англійська). Пропозиції були враховані, а здобувачі повідомили, що задоволені цим. Також, діє Положення про студентське самоврядування (<http://surl.li/jmxah>), згідно з яким самоврядування теж приймає участь та має вплив на зміст ОП як члени Вченої ради університету (<https://nupp.edu.ua/page/vchena-rada-universitetu.html>), в тому числі може надавати підтримку здобувачам вищої освіти.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Експертна група пересвідчилася, що робота з роботодавцями проводиться активно. Залучення роботодавців відбувається під час надання ними рецензій на проєкт ОП, через особисте спілкування та обговорення, надання відгуків під час громадського обговорення ОП (<http://surl.li/qwmyu>); особисте спілкування під час спільних зустрічей, участі в ЕК; рецензування ОП., анкетування. Результати опитувань розміщені у відкритому доступі у вигляді таблиці пропозицій: <https://shorturl.at/egvPW>. Також вони залучені до проведення лекцій, виїзних занять. Звернення роботодавців, що містять пропозиції щодо працевлаштування, надають важливу об'єктивну інформацію про вимоги до фахівців за обраною (ОП). Також, актуальні проблеми у сфері екології та охорони природи активно висвітлюються у спільних публікаціях разом з роботодавцями та зацікавленими сторонами. Ця інформація враховується під час перегляду ОП. ЗВО активно співпрацює з такими роботодавцями, як: СП «Полтавська газонафтова компанія», Департамент екології та природних ресурсів ПОВА, Одеський державний екологічний університет), ПРАТ «Природні ресурси», КУ ПЗФ «Регіональний ландшафтний парк «Диканський», НПП «Ниžньосулський», ПОЕЦУМ.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Попередній аналіз відомостей самооцінювання ОП та потім – зустріч з випускниками ОП згідно із програмою візиту показали, що ЗВО проводить активну та високоефективну роботу з випускниками. Більшість випускників працевлаштована за фахом або дотичних галузей. При цьому постійно з ними підтримується зв'язок, відбуваються опитування. Анкетування можна пройти за посиланням <https://shorturl.at/gitZL>. Результати анкетування розміщені у відкритому доступі у вигляді таблиці пропозицій: <https://shorturl.at/egvPW>. Кафедра підтримує зв'язки з випускниками, запрошуючи їх до участі у науково-практичних конференціях. Випускники дізнаються про початок обговорення проєкту ОП, в тому числі можливість надати пропозиції, як вони повідомили, в соціальних мережах, де

знаходять посилання на офіційну сторінку ЗВО щодо початку обговорення. Це було виявлено під час зустрічі із випускниками. Випускники повідомили, що знань, здобутих в межах ОП, їм достатньо і вони задоволені, що отримали вищу освіту за даною ОП. При цьому, вони надавали рекомендації збільшити практичну підготовку, що було впроваджено.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У закладі вищої освіти існує внутрішня система забезпечення якості вищої освіти, яка була розроблена відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://nupp.edu.ua/page/vnutrishnya-sistema-zabezpechennya-yakosti-vishchoi-osviti.html>). Ця система управління якістю ЗВО відповідає стандартам ДСТУ ISO 9001:2015 "Системи управління якістю. Вимоги", що було підтверджено аудитом у 2023 році (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/certificate-nupp/cert2023.pdf>). Представники ЗВО, які відповідають за впровадження процесів внутрішнього забезпечення якості, здійснюють аналіз діяльності кафедр згідно з установленою програмою внутрішніх аудитів. У результаті внутрішнього аудиту Кафедри прикладної екології та природокористування у 2023 році було виявлено необхідність оновлення інформації на сайті кафедри, що було виконано – дійсно, наразі сайт кафедри містить розширену інформацію про ОП в межах достатності. Також, на основі результатів опитування здобувачів вищої освіти, які проводяться як гарантом, так і психологічною службою, а також через усні співбесіди, було отримано пропозиції щодо залучення роботодавців до освітнього процесу та проведення гостьових лекцій. Ці ідеї було втілено у 2022-2023 роках, а також виявлено інші можливості для удосконалення освітньої програми. З метою популяризації неформальної освіти активно інформується ЗдВО про її можливості, забезпечено доступ до онлайн-платформ для дистанційного навчання, впроваджено індивідуальний електронний кабінет та автоматизовану систему управління. При впровадженні процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності беруться до уваги пропозиції всіх учасників освітнього процесу, включаючи ЗдВО, студентське самоврядування та НПП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація за даною ОП є первинна, проте беруться до уваги результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, а саме акредитації інших ОП, в яких виявлені недоліки та рекомендації були загальні, дотичні та/або стосуються і ОП, що акредитується, а саме: проведено тематичні заняття зі ЗдВО та провідними фахівцями екологічного спрямування; Вдосконалено дистанційне навчання та використання інтерактивних методів; удосконалено процедуру формування індивідуальних навчальних планів за допомогою автоматизації освітнього процесу; посилено співпрацю з установами ПЗФ для проведення практик та науково-дослідницької роботи; регулярно проводяться науково-практичні заходи, такі як міжнародні науково-практичні конференції та всеукраїнські науково-практичні семінари; укладено Угоди про співпрацю з іноземними установами в галузі освіти та науки, зокрема з університетами в Польщі, Австрії, Нідерландах та іншими; оновлено та розширено навчальні лабораторії для забезпечення якісного навчального процесу на ОП, включаючи створення нових; здійснюється спільний українсько-австрійський науково-дослідний проект з дослідження складу твердих побутових відходів та їх ресурсного потенціалу за участю НПП, які беруть участь у освітньому процесі на ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час аналізу ОП, підготовчих процедур до початку акредитаційного візиту, зустрічей згідно із затвердженою програмою візиту експертна група переконалася, що внутрішня культура якості сформована на гарному рівні. Всі структурні підрозділи оперативно співпрацюють між собою задля досягнення спільної цілі, якою є досягнення високої якості освіти та постійний розвиток. Відбувається це здебільшого під час перегляду та моніторингу освітньої програми, як одного з етапів формування культури якості. Долучені до цього Вчена рада, Науково-методична рада (НМР) університету, органи студентського самоврядування, Департамент організації навчального процесу, акредитації та ліцензування та здобувачі вищої освіти та зовнішні стейкхолдери – роботодавці та представники інших українських ЗВО. Кожен з підрозділів має повноваження згідно із своїми внутрішніми правилами. Так, Департамент організації навчального процесу проводить засідання/ректорат, де підіймає питання щодо дотриманням вимог навчального процесу, наприклад, засідання ректорату за участі Департаменту щодо переходу навчального процесу в онлайн режим (<https://nupp.edu.ua/news/departament-organizatsii-navchalnogo-protsesu-monitorit-navchalniy-protses.html>). На відкритій зустрічі всі учасники надали дуже гарні відгуки про роботу адміністрації, гаранта та взагалі кафедри, де відбувається навчальний процес за ОП, що каже про гарну роботу Університету в сфері створення внутрішньої культури якості, до якої навіть долучаються і зовнішні зацікавлені сторони.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертна група вважає сильними сторонами роботу кафедри із випускниками, які долучені до формування культури якості та покращення освітнього процесу, оскільки дійсно, більшість випускників працевлаштовані за фахом та ознайомлені із можливістю надавання пропозицій в проект ОП, а також увага до результатів зовнішньої забезпечення якості освіти по іншим ОП, не зважаючи на те, що саме акредитація цієї ОП - первинна, рекомендації та виявлені недоліки яких виправляють і на даній ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

До слабкої сторони освітньої програми можна віднести те, що здобувачі вищої освіти не входять до робочої групи, яка стосується перегляду та оновлення ОП, проте це не є суттєвим, оскільки здобувачі залучені та беруть активну участь в анкетуванні щодо якості ОП і змісту дисциплін, можуть надавати рекомендації та пропозиції під час засідань кафедри та через неформальне спілкування, а студентське самоврядування приймає участь у Вченій раді. Тому, для покращення якості освіти експертна група рекомендує розробити таку процедуру із долученням здобувачів ВО в робочу групу, але не вважає порушенням або недоліком.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОП за підкритеріями: 8.1, адже ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми; 8.3, адже роботодавці приймають участь у обговоренні ОПП; 8.4, адже існує процедура та чітка система збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників, 8.5, адже заклад вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі; 8.6 – акредитація за даною ОП є первинна, проте беруться до уваги результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, а саме акредитації інших ОП, в яких виявлені недоліки та рекомендації були загальні, дотичні та/або стосуються і ОП, що акредитується; 8.7, адже в академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості. Вимоги критерію 8 частково відповідають підкритерію, 8.2, адже здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми шляхом анкетування та інших процедур забезпечення її якості, однак серед студентського самоврядування ще не обраний представник даної ОП, який безпосередньо залучається до обговорень у фокус-групі. Суттєвих недоліків виявлено не було, а зазначена слабка сторона щодо долучення здобувачів до робочої групи несе виключно рекомендаційний характер. Проте, вірцевості або зразковості виявлено не було. Тому ЕГ вважає оцінила Критерій 8 на рівень відповідності В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО розробив та ввів в дію низку документів, в яких є визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та які є доступними. А саме: Статут (<https://shorturl.at/asuQX>), Положення про організацію освітнього процесу (регламентує організацію робочого часу, права та обов'язки НПП (<https://shorturl.at/mzKR1>); Колективний договір між адміністрацією і трудовим колективом Національного університету імені Юрія Кондратюка на 2020-2023 pp. (<https://shorturl.at/prCL9>); Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури (визначає принципи, правила, норми спілкування НПП, співробітників, студентів (<http://surl.li/erjsg>); Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітніх та наукових роботах (визначає обов'язки НПП та ЗдВО щодо недопущення плагіату): <http://surl.li/jqrqn>; Положення про врегулювання конфліктних ситуацій в Університеті (<http://surl.li/dihuz>); Положення про порядок реалізації права ЗдВО на академічну мобільність (<http://surl.li/uwdt>); Положення про семестровий контроль (визначає права та обов'язки НПП і ЗдВО під час семестрового контролю): <http://surl.li/qwnah>; Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників і студентів університету (<http://surl.li/qwnak>). Всі документи знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://nupr.edu.ua>). ЗВО дотримується всіх визначених правил, не порушуючи регламент власних документів.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Громадське обговорення проектів ОП та інформація щодо цього, де можна знайти проекти ОП знаходиться за посиланням <https://nupp.edu.ua/page/gromadske-obgovorennya-osvitnikh-program.html>. Дійсно, проект ОП не пізніше, ніж за 1 місяць до розгляду публікується у відкритий доступ для обговорення, де зацікавлені сторони можуть надати зауваження та пропозиції, що підтвердили стейкхолдери під час зустрічей з ЕГ згідно з програмою візиту.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація від ЗВО щодо освітньої програми, а саме її цілі, очікувані результати навчання та компоненти в необхідному обсязі для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства оприлюднюється своєчасно на офіційному сайті. Освітня програма «Екологія» оприлюднена на сайті Університету: <https://nupp.edu.ua/page/litsenzuvannya-ta-akreditatsiya.html>, <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/licenzuvannya-ta-akredetacia/nning/opp/2023/101-e-b.pdf>.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

За Критерієм 9 ОП «Екологія» відповідає визначеним нормативним вимогам. Сильною стороною у контексті даного Критерію є наявність таблиці пропозицій, в якій вказані всі пропозиції, які були надані в межах обговорення проекту ОП або й в інший час шляхом анкетування. Ці результати висвітлені за посиланням <https://shorturl.at/egvPW>. Також, ЕГ відмічає, що на сайті є зручний пошуковий інструмент, який допомагає в роботі із сайтом для пошуку необхідної інформації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Недоліків ОП за Критерієм 9 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Вимоги критерію 9 повністю відповідають підкритеріям, зокрема, 9.1, адже у ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та є доступними для них, 9.2, адже ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті, а також є можливість комунікації з Гаранта з метою подачі пропозицій, 9.3, адже ЗВО оприлюднює точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти, але не несуть інноваційного характеру. Експертна група вважає, що рівень відповідності критерію 9 – В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої

освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мандрик Олег Миколайович

Члени експертної групи

Єгорова Оксана В`ячеславівна

Ломазов Павло Костянтинович